

Nederland Leest Junior 2017 binnen

de Bibliotheek

op school

Beste leesconsulent,

De Bibliotheek *op school* werkt opnieuw samen met Nederland Leest Junior. November is de maand van Nederland Leest, de grootste leesbevorderingscampagne van de openbare bibliotheek. Vanwege het succes van de nieuwe educatieve component Nederland Leest Junior, voor kinderen en jongeren van 10-14 jaar, besloot de Stichting CPNB ook in 2017 deze component aan de campagne toe te voegen.

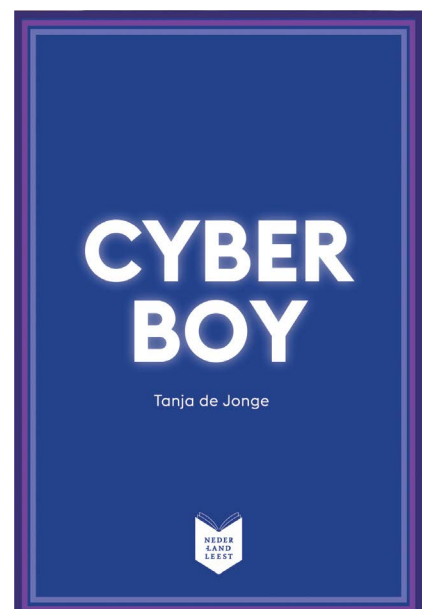
Nederland Leest zet na tien succesvolle edities niet meer jaarlijks één boek centraal, maar een thema. In 2017 is dat: robotica. De campagne wil Nederland niet alleen aan het lezen zetten, maar ook aan het debatteren. Daarmee sluit Nederland Leest aan bij de functie van de openbare bibliotheek als centrum voor ontmoeting en debat. Voor volwassenen is gekozen voor het boek *Ik, robot* van Isaac Asimov. Die wordt de hele maand november door de bibliotheken uitgedeeld aan leden en niet-leden.

Voor Nederland Leest Junior is het boek *Cyberboy* van Tanja de Jonge gekozen. Bibliotheken konden bij de Stichting CPNB een scholenpakket bestellen met 32 exemplaren, een lesbrieftje en promotiemateriaal. Het boek wordt - in een speciale editie - in november aan veel kinderen en jongeren uitgedeeld. Een mooi cadeau waarmee alle leerlingen in hetzelfde boek kunnen lezen én met elkaar kunnen praten over het boek en over het thema robotica. Thuis, in de bibliotheek én op school. Het boek is geschikt voor groep 7 en 8 en voor vmbo 1 en 2.

Met deze instructie helpen wij je om Nederland Leest Junior in te zetten binnen de Bibliotheek *op school*. De nieuwe leescampagne past ook perfect bij deze aanpak waarin vrijlezen, voorlezen en praten over boeken belangrijke werkvormen zijn. Met Nederland Leest Junior lezen leerlingen allemaal in hetzelfde boek en over hetzelfde thema en dat maakt praten over boeken wel heel makkelijk!

Veel succes en leesplezier!

Met vriendelijke groet,
Nederland Leest Junior &
het team van Bibliotheek *op school*

Nederland Leest Junior 2017 binnen

de Bibliotheek
op school

- instructie voor leesconsulenten -

Materialen

Cyberboy, het verhaal

Kevin zag zijn vriend Bjorn voor het laatst in het ziekenhuis, na een ongeluk, hersendood. Twee jaar later ontmoet hij Bjorn weer. Zijn vriend is wel erg veranderd; het lijkt wel alsof hij geen eigen emoties heeft en de gezichtsuitdrukkingen van andere imiteert. Kevin is de ik-verteller in dit meeslepende verhaal over de consequenties van een vergevorderde geneeskunde, waarbij mens en machine gecombineerd worden. In *Cyberboy*, dit jaar genomineerd voor de Jonge Jury, speelt robotica een belangrijke rol. Wanneer is iemand nog een mens en wanneer een machine?

Op de site van [Nederland Leest Junior](#) staat een filmpje waarin Tanja de Jonge en kinderen van de Montessorischool in Hoorn over *Cyberboy* vertellen. Klik [hier](#) voor meer informatie over eerder verschenen boeken van Tanja de Jonge, zoals *Dwaalspoor in de diepte* en *Tijdrovers*. Bijna al haar titels zijn voorzien van een boektrailer.

Scholenpakket

Het pakket bevat 32 exemplaren van *Cyberboy*, een lesbrief van CPNB en promotiematerialen. Bibliotheken konden tot 6 juni voor hun scholen dit scholenpakket bestellen. Alle pakketten zijn inmiddels bij de bibliotheken afgeleverd. Je zorgt er zelf voor dat het bij de betreffende scholen komt.

www.nederlandleest.nl/school

Voor Nederland Leest Junior is educatief materiaal ontwikkeld voor vmbo 1 en 2. De lesbrief, een presentatie voor op het digibord, werkbladen met opdrachten en voor-leesfragmenten zijn op deze website te vinden als download. In deze les van 90 minuten leren de leerlingen om stap voor stap een mening te vormen over robotica en *Cyberboy* en om hierover in gesprek te gaan. De stelling die centraal staat is: Omgaan met emoties moet je leren.

www.tanjadejonge.nl

Hier vind je een leuke website met informatie over *Cyberboy*. Er staat een boektrailer, een interview met Tanja de Jonge en alle recensies over het boek. Je kunt er ook de eerste hoofdstukken lezen. Op de site staat een e-mailadres om Tanja te mailen en een link naar Twitter en haar Facebookaccount.

Suggesties

In deze instructie geven we je een aantal suggesties om Nederland Leest Junior te verbinden aan de Bibliotheek op school.

Lesbrief en werkbladen

Met de lesbrief en werkbladen op www.nederlandleest.nl/school kunnen docenten en leesconsulenten in de klas direct aan de slag. Spreek met de docent af welke onderdelen van de lesbrief jij voor je rekening neemt. Voor leesconsulenten zit de meerwaarde vooral in een leuke introductie, bijvoorbeeld als je het pakket komt brengen, of een gezellige afsluiting. En natuurlijk kun je je deskundigheid laten zien door verschillende werkvormen bij praten over boeken en de boekenkring op je te nemen. Kijk in de toolkit (basisonderwijs) van www.debibliotheekopschool.nl onder Lezen voor handleidingen en instructies. Ook de brochure *Een kwestie van lezen 12: praten over romanfragmenten* geeft goede tips voor praten over boeken.

Boekintroductie

Doe een boekintroductie en gebruik daarbij de [boektrailer](#) van *Cyberboy* en (het eerste stuk van) het [campagnefilmpje](#) met Tanja de Jonge.

Vraag wie meer boeken van Tanja de Jonge kent en welke titels gelezen zijn. Welk boek was het leukst/spannends/etc? Ga in gesprek over wat je weet van robotica, mens en techniek. Waar denk je dan aan? Zouden robots het menselijk brein al kunnen 'overnemen'? Zou jij je hersenen laten aansluiten op een computer, zodat iemand mee kan kijken? Is dat cool of scary? Waarom?

Sluit de boekintrodactie af met het voorlezen van het eerste hoofdstuk van *Cyberboy*. Deel daarna de boeken van het scholenpakket uit. Wijs de leerlingen op andere boeken die over het thema van Nederland leest Junior gaan, te leen in de Bibliotheek (*op school*).

Robotbieb?

Is jouw Bibliotheek al een Robotbieb? Vertel erover in een afsluitende les of laat met posters de speciale activiteiten van de Bibliotheek zien. Je kunt natuurlijk denken aan het zelfbedieningssysteem voor innemen en uitlenen. Misschien organiseert jouw Bibliotheek workshops over programmeren, zoals CoderDojo. Of biedt jouw Bibliotheek een ontdeklab, waarin leerlingen experimenteren met Bomberbot, Ozobot, Beebot, MicroBits, Scratch, Dash en Dot en Makey makey. Kunnen leerlingen bij jou met nieuwe technologieën kennismaken in een mobiel fablab, zoals Frysklab, MakersBuzz of Wowi!?

Vraag leerlingen of zij nieuwe toepassingen voor robots in de Bibliotheek bedenken. Praat erover en laat ze de ideeën presenteren op een poster, in een Prezi of laat ze een modelrobot maken. Je kunt er een wedstrijd van maken en het beste idee met een prijs belonen. Een voorleesrobot komt misschien als idee naar voren en daar zijn ook al leuke filmpjes van te vinden op internet.

Een prikkelende vraag

Stel dat je hersenen hebt die boeken razendsnel kunnen 'inscannen', welke boeken zou je daar dan zeker in stoppen?

Afsluiting

In een afsluitende les kun je met leerlingen in gesprek over andere boeken die passen bij het thema 'robotica'. Over dit thema zijn juist veel informatieve boeken verschenen, die jongens over de leesdrempel kunnen trekken. Behalve korte teksten bevatten deze boeken veel illustraties en/of foto's en zijn daardoor geschikt voor de leeftijdsgroep 10 t/m 12 jaar.

Leesboeken zijn er in allerlei genres, bijvoorbeeld science fiction verhalen die ons een toekomst voorspiegelen met robots, zoals in het recent verschenen boek [Robotoorlog](#) en in de klassieker *Torenhoog en mijlenbreed* van Tonke Dragt.

Robotica en humor vind je ook terug in eenvoudige boeken als *Mijn broer de robot* of *De Monstersackbar en de pizza der duisternis*. Het boek *Zora en Mira* gaat over een zorgrobot, een actueel thema. Inventariseer met de leerlingen wat een zorgrobot zou kunnen doen en laat ze daarna op zoek gaan naar nieuwsberichten en filmpjes. Voor VMBO leerlingen is bijvoorbeeld het artikel [Doe mij maar een zorgrobot](#) interessant.

Hebben leerlingen naar aanleiding van de boekintrodactie-les al verschillende boeken gelezen? Laat ze er over vertellen en eruit voorlezen. Misschien zijn er in de klas ook schrijvers in de dop die zelf een idee hebben voor een (strip)verhaal over robots.

Tentoonstelling

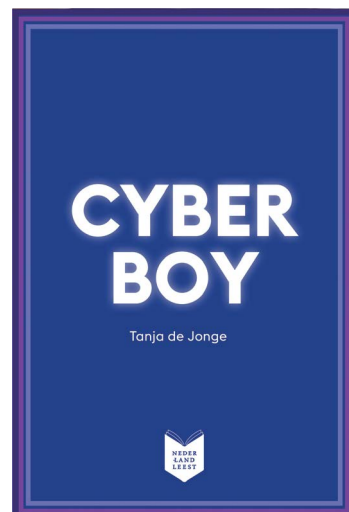
Maak een tentoonstelling in de schoolbibliotheek bij Nederland Leest Junior: alle boeken van Tanja de Jonge, andere boeken met het thema *robotica*. In de toolkit vind je het speciale logo de Bibliotheek *op school* doet mee aan Nederland Leest Junior om bijvoorbeeld uit te printen op A3. Zie *Verder lezen* voor titelsuggesties.

Ouders informeren

Attendeer ouders op Nederland Leest én op Nederland Leest Junior en laat in de tentoonstelling ook het boek zien dat volwassenen tijdens de campagnemaand kunnen ophalen bij de bibliotheek: *Ik, robot* van Isaac Asimov.

Geweldig als kinderen en hun ouders in de campagnemaand november lezen over hetzelfde thema. Via een poster kun je ouders en kinderen aanmoedigen om thuis over de themaboeken te praten: wat vond jij van het boek? Waar gaat jouw boek over? Vertel het elkaar.

Met kinderen (en hun ouders!) kun je in gesprek over welke rol de computer en techniek in het algemeen in huis speelt. Wat mag er wel en niet en waarom? Wat vind je daarvan?

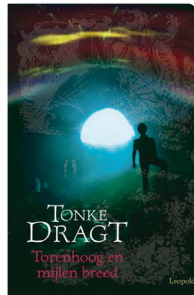
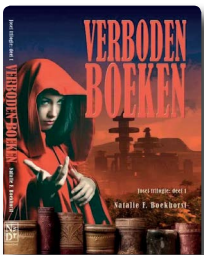
Verder lezen

Hieronder staat een overzicht van titels die aansluiten bij het thema robotica: boeken over robots, ons leven van nu en in de toekomst, en over nieuwe technologieën. Met veel informatieve boeken, waarmee vooral jongens over de leesdrempel getrokken kunnen worden. De boeken met * zijn beschikbaar in het e-bookportal van www.onlinebibliotheek.nl.

Titel	Auteur	7/8	vmbo
<i>De mysterieuze controller</i>	David Baddiel	x	
<i>Condor</i>	Walter Baele	x	
<i>Verboden boeken</i>	Natalie F. Boekhorst		x
<i>Kunnen robots bang zijn?</i>	Helen Booy	x	
<i>De robotridders</i>	Thomas Brezina	x	
<i>Zora en Mira</i>	Anja Cocquyt	x	
<i>Donald Duck Pocket / 167 De robotoorlog</i>	Walt Disney	x	
<i>Torenhoog en mijlenbreed*</i>	Tonke Dragt	x	x
<i>Ogen van tijgers*</i>	Tonke Dragt	x	x
<i>De robot van de rommelmarkt</i>	Tonke Dragt	x	
<i>Superhelden.nl*</i>	Marcel van Driel	x	x
<i>100% game (MLP)</i>	Liesbeth Dröge		x
<i>Yakanuko: een gevaarlijke opdracht</i>	Curt Fortin	x	
<i>Het maanmysterie</i>	Stuart Gibbs	x	
<i>De maanzaak</i>	Stuart Gibbs	x	
<i>De raketwedstrijd*</i>	Anaïd Haen	x	
<i>De schat in het heelal</i>	Lucy en S. Hawking	x	
<i>De geheime sleutel naar het heelal</i>	Lucy en S. Hawking	x	
<i>De wereld van robots</i>	Tony Hyland	x	
<i>De Fluisterkelders</i>	Hans Kuyper	x	
<i>Code rood (MLP)</i>	Bianca Mastebroek		x
<i>Boy 7</i>	Mirjam Mous		x
<i>De Monstersnackbar en de pizza der duisternis (MLP)</i>	David O'Connell	x	
<i>WALL-E (engelstalig)</i>	Helen Parker	x	x
<i>Mijn broer de robot</i>	James Patterson	x	
<i>Robots op hol</i>	James Patterson	x	
<i>Erebos</i>	Ursula Poznanski		x
<i>Het geheim van de magische x-app</i>	Robin Raven	x	
<i>Project prep, de lancering van een mode-app</i>	Niki Smit		
<i>Robots binnenstebuiten</i>	Bram Vander Borght	x	x
<i>Robotoorlog 1: Geheime kracht (MLP)</i>	Rian Visser	x	
<i>Robotoorlog 2: Onzichtbaar gevaar (MLP)</i>	Rian Visser	x	

Titel	Auteur	7/8	vmbo
Informatief			
<i>Apps maken voor kids</i>	Nadine Bergner	x	x
<i>Wetenschap van de toekomst?</i>	James Bow		x
<i>Games ontwerpen voor kids</i>	Derek Breen	x	x
<i>Robot-kampioenen*</i>	Kathryn Clay	x	
<i>Robots, net mensen*</i>	Kathryn Clay	x	
<i>Robots, handig hoor!*</i>	Kathryn Clay	x	
<i>Robots – voor gevaarlijk werk*</i>	Kathryn Clay	x	
<i>Super Scratch programmeer avontuur</i>	LEAD project	x	
<i>Robots bouwen voor kids</i>	Gordon McComb	x	x
<i>Bouw je robots</i>	Steve Parker	x	
<i>Robots in de ruimte, in films en op gevaarlijke plaatsen</i>	Steve Parker	x	x
<i>Robots, hoe ze bewegen, werken en ons helpen</i>	Steve Parker	x	x
<i>Groeten uit 2030: van plastic soep tot allesmakers</i>	Jan Paul Schutten	x	x
<i>Robots binnenstebuiten</i>	Bram Vander Borgh	x	x
<i>Programmeren voor kinderen</i>	Carol Vorderman	x	
<i>Programmeren voor kinderen: games</i>	Jon Woodrock	x	

Tip voor de digitale lezer!

In de [e-book bibliotheek voor Jeugd & Jongeren](#) vinden leerlingen onder andere de *Robot*-serie van Kathryn Clay, *Superhelden* van Marcel van Driel en *Torenhoog en mijlenbreed* van Tonke Dragt. Een mooie aanleiding om het lenen van e-books onder de aandacht te brengen. Kijk voor meer mogelijkheden op www.onlinebibliotheek.nl of in bovenstaande boekenlijst

Partners en organisatie

Stichting SPN | KB | Stichting Lezen | Stichting CPNB

de Bibliotheek op school doet mee aan

